

**BECERİ
TEMELLİ**

5.
SINIF

SOSYAL

BİLGİLER

SORU

BANKASI

- Destekleyici dipnotlar
- Video çözümler
- Yeni nesil sorular

 tudem[®]

Sevgili Öğrenciler ve Öğretmenler,

Millî Eğitim Bakanlığınca açıklanan eğitim vizyonu hedefleri doğrultusunda “Beceri Temelli Eğitim Modeli” benimsenmiştir. Ortaöğretime geçişte uygulanan merkezî sınavda da bu doğrultuda değişikliğe gidilmiştir. “Yeni nesil” olarak da adlandırılan “Beceri Temelli Sorular”da amaç, kazanımlara yönelik bilgileri kullandırmaktan ziyade “bilgi-beceri-yeterlilik”i ölçmektir.

Kitabımızda yer alan sorular bu doğrultuda hazırlanmış, Beceri Temelli Eğitim Modeli’nin gerektirdiği iletişim, empati, kalıp yargıyı fark etme, iş birliği, tablo ve grafik yorumlama, tarihsel analiz ve yorum, kronolojik düşünme, neden-sonuç ilişkisi kurma, değişim ve sürekliliği algılama, harita okuryazarlığı, tarihsel kavrama gibi becerilerin kullanılabilmesi hedeflenmiştir. Yer verilen testler ünitelere göre düzenlenmiş ve her testin ilgili olduğu konu başlığı belirtilmiştir. Kitabın kurgusunu, ünitelerin konu başlıklarına göre düzenlenen “Beceri Temelli Kazanım Testleri”, ünitenin tamamını kapsayan “Beceri Temelli Ünite Testleri”, her iki üniteye bir yer alan ve ait olduğu üniteyle bir önceki üniteyi kapsayan “Beceri Temelli Tekrar Testleri” oluşturmaktadır. Ayrıca kitabın sonunda merkezî sınavla yönelik hazırlanmış yedi adet “Deneme Sınavı” yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının belirlediği öğretim programına uygun olarak hazırlayıp farklı niteliklerdeki dipnotlar ve video çözümlerle zenginleştirdiğimiz “Beceri Temelli Sorular”dan oluşan bu kitap, merkezî sınavın yanı sıra sosyal bilgiler dersindeki başarının da artmasına yardımcı olacaktır.

Titiz bir çalışmayla oluşturduğumuz kitabımızın sizler için faydalı olması dileğiyle...

Tudem Yazı Kurulu

KİTABI VERİMLİ KULLANMAK İÇİN

Testlerde yer alan özel nitelikli bazı sorularda “dipnot” ve “video çözüm” bulunmaktadır. İkonlarla gösterilen dipnotlar, “ipucu, beceri, yönlendirme” olmak üzere üç farklı türdedir. “**İpucu**” dipnotunda soruyu çözebilmek için püf noktalar; “**beceri**” dipnotunda, sorunun hangi beceriyi geliştirmeye yönelik olduğu; “**yönlendirme**” dipnotunda soruyu çözmek için bilinmesi gereken konu başlıkları yer almaktadır. Ayrıca soru numarasının yanında kare kodun bulunduğu sorularda video çözüm sunulmaktadır. Kare kodlar, mobil cihazlardaki kare kod okuyucuya okutulduğunda sorunun video çözümüne doğrudan ulaşılabilir.

İPUCU

BECERİ

YÖNLENDİRME

VIDEO ÇÖZÜM

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER BECERİ TEMELLİ SORU BANKASI

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ
1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu
DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / ANKARA
0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-285-397-9
YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041
MATBAA SERTİFİKA NO: 48083

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

İçindekiler

ÜNİTE	TEST	KONU	SAYFA
1	BTKT-1	Sosyal Bilgiler Dersinden Öğrendiklerimiz / Olaylar ve Sonuçları	6
	BTKT-2	Hak ve Sorumluluklarımız / Çocuk Hakları	9
	BTÜT-1	BİREY VE TOPLUM	12
	BTÜT-2	BİREY VE TOPLUM	15
2	BTKT-1	Uygarıkları Öğreniyorum	20
	BTKT-2	Çevremizdeki Güzellikler	23
	BTKT-3	Kültürel Zenginliğimiz / Kültürümüzü Tanıyalım / Geçmişten Günümüze Kültürümüz	26
	BTÜT-1	KÜLTÜR VE MİRAS	29
	BTÜT-2	KÜLTÜR VE MİRAS	33
	BTTT	BİREY VE TOPLUM / KÜLTÜR VE MİRAS	37
3	BTKT-1	Yeryüzü Şekilleri	42
	BTKT-2	İklimin İnsan Faaliyetlerine Etkisi / Nüfus ve Yerleşme	45
	BTKT-3	Afetler ve Çevre Sorunları / Doğal Afetlerin Yaşamımıza Etkisi	49
	BTÜT-1	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	52
	BTÜT-2	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	56
4	BTKT-1	Teknoloji ve Toplum / Doğru ve Güvenilir Bilgi / Sanal Ortamda Güvenlik	62
	BTKT-2	Bilim İnsanlarının Ortak Özellikleri / Bilimsel Etik	65
	BTÜT-1	BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	68
	BTÜT-2	BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	72
	BTTT-1	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER / BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	76
	BTTT-2	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER / BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	80

BTKT: Beceri Temelli Kazanım Testi

BTÜT: Beceri Temelli Ünite Testi

BTTT: Beceri Temelli Tekrar Testi

ÜNİTE	TEST	KONU	SAYFA
5	BTKT-1	Çevremizdeki Ekonomik Faaliyetler	86
	BTKT-2	Çevremdeki Meslekler / Ekonomi ve Sosyal Hayat	89
	BTKT-3	Üretim, Dağıtım ve Tüketim Ağı	92
	BTKT-4	Yeni Fikirler Geliştirelim / Bilinçli Tüketici	95
	BTÜT-1	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	98
	BTÜT-2	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	103
6	BTKT-1	Halka Hizmet Veren Kurumlar	108
	BTKT-2	Yaşadığım Yerin Yönetimi	111
	BTKT-3	Temel Haklarımızı Öğrenelim / Bayrağımız ve İstiklâl Marşı	114
	BTÜT-1	ETKİN VATANDAŞLIK	117
	BTÜT-2	ETKİN VATANDAŞLIK	121
7	BTKT-1	Yaşadığım Yerin Ülke Ekonomisine Katkısı / Ekonomik İlişkilerde Teknoloji	126
	BTKT-2	Turizm ve Uluslararası İlişkiler / Ortak Mirasımız	130
	BTÜT-1	KÜRESEL BAĞLANTILAR	133
	BTÜT-2	KÜRESEL BAĞLANTILAR	137
	BTTT-1	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM / ETKİN VATANDAŞLIK / KÜRESEL BAĞLANTILAR	142
	BTTT-2	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM / ETKİN VATANDAŞLIK / KÜRESEL BAĞLANTILAR	146
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 1			151
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 2			155
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 3			158
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 4			161
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 5			164
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 6			167
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 7			170
YANITLAR			174

BTKT: Beceri Temelli Kazanım Testi

BTÜT: Beceri Temelli Ünite Testi

BTTT: Beceri Temelli Tekrar Testi

ÜNİTE - 1

BİREY VE TOPLUM

TEST	KONU	KAZANIMLAR
BTKT-1	Sosyal Bilgiler Dersinden Öğrendiklerimiz / Olaylar ve Sonuçları	SB.5.1.1. Sosyal bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimine katkısını fark eder.
		SB.5.1.2. Yakın çevresinde yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıklar.
BTKT-2	Hak ve Sorumluluklarımız / Çocuk Hakları	SB.5.1.3. Sahip olduğu hakların farkında olan bir birey olarak katıldığı gruplarda aldığı rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranır.
		SB.5.1.4. Çocuk haklarından yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler verir.
BTÜT-1		BİREY VE TOPLUM
BTÜT-2		BİREY VE TOPLUM

1.

- Bilim ve teknolojinin insan yaşamındaki etkilerini öğretir.
- Ülkemize karşı görev ve sorumluluklarımızın neler olduğunu öğrenmemizi sağlar.
- Yardımlaşmanın değerini öğretir.
- Ekonomik faaliyetlerle ilgili bilgiler edinmemizi sağlar.

Sosyal bilgiler dersinin bireylere kazandırdıklarını ifade eden açıklamalarla görsellerin eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde yer alır?

- A) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d
B) 1 - a, 2 - c, 3 - d, 4 - b
C) 1 - b, 2 - c, 3 - a, 4 - d
D) 1 - d, 2 - b, 3 - c, 4 - a

2.

Sosyal bilgiler dersi, karşılaştığımız olaylara farklı açılarla bakmamızı sağlar. Kendimizi başka insanların yerine koyarak anlayışlı bireyler hâline gelmemize yardımcı olur.

Verilen ifadede sosyal bilgiler dersinin bireylere kazandırdığı aşağıdaki özelliklerden hangisine yer verilmemiştir?

- Toplumsal değerlerin kazanılmasına
- Empati kurma yeteneğine
- Hoşgörülü davranışların benimsenmesine
- Eleştirel düşünme becerisine

Bu soruyu çözmekte zorlandysan "Sosyal Bilgiler Dersinden Öğrendiklerimiz" konusuna göz atmalısın.

3. Bireysel hijyenin sağlanması, ellerin sıkça yıkanması, evde oturarak ve sosyal mesafeyi koruyarak bulaşmanın önlenmeye çalışması COVID 19 için şimdilik bildiğimiz en etkili yöntemlerdir. Pandemilerin yarattığı sosyal ve psikolojik etkiler de bulunmaktadır. Bu hafta (20 Nisan 2020 haftası), okulların kapatılarak uzaktan eğitime geçilmesinin ve iş yerlerinin evden çalışma sistemine geçerek insanların evden hayata katılmaya başladıklarının altıncı haftası. İşin dışında hobilerimiz, evde kaldığımız günlerde kurtarıcı olarak imdada yetişmektedir. Uzun süredir zamansızlıktan dolayı öğrenmeyi istediğimiz şeyleri online öğrenme fırsatını yakalamış olmak, bazılarını deneme şansını elde etmek; uzun zamandır okuyamadığımız kitapları okumak, belgeselleri seyretmek gündelik rutinin bir parçası hâline gelmeye başladı.

(<https://fintechistanbul.org/2020/05/02/pandemilerin-toplumsal-etkileri-kultur-ve-temel- ihtiyaclarin-rolu/>)

- I. Olay hangi insanları etkilemiştir?
II. Olayın nedenleri nelerdir?
III. Olayın sonucunda neler yaşanmıştır?

Metinde bir olayın çok boyutluluğunun incelenmesinde verilen sorulardan hangisinin yanıtı yer almaz?

- A) Yalnız II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

4. Sosyal bilgiler dersini kavramış bir öğrenci
**Verilen ifade aşağıdakilerden hangisiyle ta-
mamlanamaz?**

- A) insan haklarına saygılıdır.
B) gerçekçi bakış açısına sahiptir.
C) toplumun değer yargılarına saygılıdır.
D) her fikri olduğu gibi kabul eder.

6. **Aşağıdakilerden hangisi sosyal bilgiler öğrenmenin bireye kazandırdıkları arasında yer alır?**

- A) Güzel sanatlarda yetenekli olmak
B) İnsan haklarını ihlal etmek
C) Toplumsal kuralları göz ardı etmek
D) Olayları tarafsız bakış açısı ile değerlendirmek

5. **Aşağıdakilerden hangisi sosyal yaşamda etkin olan bir vatandaşın özelliklerinden biri değildir?**

- A) Başkalarının da haklarına sahip çıkar.
B) Tüm insanların aynı fikirde olmasını ister.
C) Karşılaştığı sorunlara çözüm üretir.
D) Demokratik düşünce ve değerlere sahiptir.

7. **Sosyal bilgiler eğitimi almış bireylerde aşağıdaki tutumlardan hangisi oluşmaz?**

- A) Sorumluluklarını yerine getirir.
B) Farklı kökendeki insanlara saygı gösterir.
C) Toplumsal olaylar karşısında kayıtsız kalır.
D) Bir fikre körü körüne bağlanmaz.

Farklı düşüncelerin zenginlik olduğunu hatırlamalıdır.

8.

2011 yılında 252 Suriyeli ile başlayan göç, sonraları kitlesel bir hâle dönüşmüş, yedinci yılında 3.5 milyonu aşan miktara ulaşmıştır. Kısa sürede gerçekleşen göç, Türkiye’de değişik etkiler yaratmıştır. Suriyelilerin genelde Türk ekonomisine özelde ise yerel ekonomiye belli açılardan katkı sunduğu söylenebilir. Özellikle sınır illerinde talep arttıkça temel gıda maddeleri, konut kiralari ve ev fiyatları yükselmiş, eski kiracıların çıkarılarak yenilerinin alınmasına neden olmuş, hayat pahalılığı ortaya çıkmıştır. Suriyelilerin kendi ülkelerine yakın bölgelerden başlamak üzere yoğunlukla yaşadığı sınır illeri yoğun klinik hizmeti vermekte zorlanmışlardır. Fiziki şartlar ve sağlık çalışanları bağlamında kapasite sorunu yaşanmaktadır. Sağlık hizmetleri ile ilgili diğer etki; Türkiye’de görülmeyen aşısı bile artık görülmeyen çocuk felci, kızamık ve şark çıbanı grubu bazı hastalıkların sınır illerinde görülür hale gelmesi toplum sağlığını bozmasıdır.

(Hakan Ömer TUNCA, Ahmet KARADAĞ Suriye’den Türkiye’ye Göç: Tehditler ve Fırsatlar Kara Harp Okulu Bilim Dergisi Aralık 2018, Cilt 28, Sayı 2, 47-68)

Verilen metinde olayların aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğuna ulaşamaz?

- A) Farklı sonuçları olduğuna
B) Nedenlerinin değişebileceğine
C) Etkilediği kişilerin olduğuna
D) Çok boyutluluğuna

9.

Bir olay veya olgu hakkında birden fazla görüşün oluşmasına denir.

Verilen cümledeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) genelleme
B) çok boyutluluk
C) birikim
D) sosyalleşme

10. Çok boyutlu bir yaklaşımda aşağıdaki yöntemlerden hangisi kullanılmaz?

- A) Olayın nedenleri araştırılır.
B) Olaya farklı açılardan bakılır.
C) Olayın tek sonucu olduğu kabul edilir.
D) Yeni olaylara yol açabileceği düşünülür.

11. Bir olay ile ilgili değerlendirme yaparken olayın,

- I. Nedenleri
II. Sonuçları
III. Zamanı

unsurlarından hangilerinin gerekli olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız III
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisinde olayların çok boyutluluğu hakkında yanlış bilgi verilmiştir?

- A) Olayları taraflı bir bakış açısı ile değerlendirmek gerekir.
B) Bir olay incelenirken olayı etkileyen her unsur göz önünde tutulmalıdır.
C) Olayın diğer toplumlar açısından yarattığı sonuçlar da incelenmelidir.
D) Bir olaya çok boyutlu yaklaşabilmek için olayın analizi yapılmalıdır.

Bu soruyla Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma becerini geliştireceksin.

1.

Giray'la ilgili verilen şemaya göre aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılabilir?

- A) Bir kişinin farklı gruplar içinde farklı rolleri olabilir.
B) Gruplar arasında ilişki vardır.
C) Gruplar değişse de sorumluluklar aynıdır.
D) Gruplar birden çok kişiden oluşur.

2. • Çevreyi temiz tutmak
• Trafik kurallarına uymak
• Yaşlılara yardım etmek

Verilenler aşağıdaki sorumluluk alanlarından hangisine aittir?

- A) Toplum
B) Okul
C) Aile
D) Sınıf

3. (I) Defne her gün okula saatinde gider. (II) Öğretmenini dikkatli dinler ve okul araç gereçlerini korur. (III) Arkadaşlarıyla iyi geçinir ve sınıfta söz alarak konuşur.

Numaralanmış ifadelerden hangileri Defne'nin okulla ilgili sorumluluklarını yerine getirdiğini kanıtlar?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. I. Düşüncelerini özgürce açıklamak
II. Din ve vicdan özgürlüğüne sahip olmak
III. Sağlık hizmeti veren kuruluşlardan yararlanmak
IV. Temiz ve düzenli olmak

Numaralanmış ifadelerden hangileri çocuk hakları arasında yer alır?

- A) I ve II
B) III ve IV
C) I, II ve III
D) I, II ve IV

5. **Aşağıdakilerden hangisi çocukların hastalandığında kullanabileceği haklar arasında yer alır?**

- A) Taraf devletler çocuğun eğitim hakkını kabul eder.
B) Hiçbir çocuk işkence veya diğer zalimce, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ve cezaya tabi tutulamaz.
C) Çocuğun sağlık hizmeti veren kuruluşlardan yararlanma hakkı vardır.
D) Hiçbir çocuğun onuruna, itibarına haksız olarak saldırılmaz.

Bir kişinin birden fazla grupta yer alabileceğini hatırlamalısın.

6.

	Grup veya Kurum	Sahip Olunan Rol	Rolün Gerektirdiği Görev ve Sorumluluklar
I.	Öğrenci	Derslerine çalışma, ödevlerini zamanında yapma.
II.	Çocuk	Anne ve babasına bazı ev işlerinde yardımcı olma.
III.	Torun	Dedeyi nineyi ziyaret etme ihtiyaçları olduğunda yardımcı olma.
IV.	Solist	Şarkıları ezberleme, çok çalışma.
V.	Kaleci	Gol yememe.

Tabloda 11 yaşındaki bir çocuğun içinde bulunduğu grup veya kurumlarda sahip olduğu roller ve sorumluluklar verilmiştir.

Buna göre tablodaki verilerden yola çıkarak boş bırakılan yerlere aşağıdaki grup veya kurumlardan hangileri yazılabilir?

	I	II	III	IV	IV
A)	Akraba	Müzik	Okul	Futbol Takımı	Aile
B)	Futbol Takımı	Okul	Aile	Akraba	Müzik
C)	Okul	Aile	Akraba	Müzik	Futbol Takımı
D)	Aile	Müzik	Futbol Takımı	Okul	Akraba

7.

- I. Dünyada çocuk haklarını korumak amacıyla Birleşmiş Milletler bünyesinde kurulan yardım kuruluşudur.
- II. Çocuklara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu gibi çalışmalar yapan devlet kurumudur.
- III. Çocukların sağlık gereksinimleri karşılamak için yürüttüğü çalışmalarını desteklemek amacıyla Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve sağlık sektöründeki diğer paydaşlarla, uzun süredir yakın bir iş birliği içinde çalışmaktadır.

a.

b.

c.

Verilen açıklamaların ait olduğu logolarla eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak yer alır?

- A) I- a, II- b, III- c B) I- b, II- a, III- c C) I- a, II- c, III- b D) I- b, II- c, III- a

Bu soruyu çözmekte zorlandysan "Çocuk Hakları" konusunu tekrar etmelisin.

8.

I.

Doktor

→ Hastaları tedavi etmek

II.

İtfaiyeci

→ Yangını söndürmek

III.

Öğretmen

→ Öğrencilerini iyi bireyler olarak yetiştirmek

Görselleri verilen mesleklerin sorumluluklarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III D) I, II ve III

9. Her birey bulunduğu gruplarda üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmek durumundadır.

Bu durum,

- I. Grup üyelerinin uyum içinde olması
II. Grup üyeleri arasında çatışma yaşanmaması
III. Yapılacak işlerin zamanında tamamlanması

durumlarından hangilerini sağlar?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

10. I. Bazı ülkelerde çocukların gün boyu ağır işlerde çalıştırılması
II. Geri kalmış ülkelerde çocukların asker olarak kullanılması
III. Çocukların ilgi ve yetenekleri doğrultusunda faaliyetlere yönlendirilmesi

Numaralanmış ifadelerin hangilerinde çocuk hakları ihlali söz konusudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I, II ve III

11. • Yaşamak en doğal hakkımdır.
• Eğitimimi eksiksiz yapabilmem için desteklenir ve korunurum.
• Beslenmeme, aşularımın yapılmasına, çevremizin temizliğine dikkat edilir.

Verilen ifadeler çocukların aşağıdaki haklarından hangisine örnek oluşturur?

- A) Yaşama hakkı
B) Düşünce özgürlüğü
C) Eğitim hakkı
D) Sağlık hakkı

12. İsteklerimi ve fikirlerimi resim çizerek, yazarak ya da konuşarak açıklayabilirim.

Verilen ifade aşağıdaki hak ve özgürlüklerden hangisine aittir?

- A) Din ve vicdan özgürlüğü
B) Düşünceyi açıklama özgürlüğü
C) Yaşama hakkı
D) Sağlık hakkı

Bu soruyla karar verme becerini geliştireceksin.

A	B	A	T	S	E	V	S
Z	R	N	U	O	H	M	O
B	Ç	B	İ	R	E	Y	S
T	K	İ	Ş	U	M	A	Y
E	U	L	A	M	M	E	A
İ	R	K	Ç	L	İ	R	L
K	U	D	İ	U	Y	O	L
L	M	A	Ç	L	E	L	E
T	Ü	T	K	U	T	İ	Ş
A	İ	L	E	K	İ	F	M
J	U	Ş	S	Ç	Ö	Z	E

Verilen bulmacada sözcükler, yukarıdan aşağıya ve soldan sağa doğru gizlenmiştir.

Buna göre aşağıdaki açıklamalardan hangisinin karşılığı olan sözcük bulmacada yoktur?

- A) Bireyin içinde yaşadığı toplumun bir üyesi olma sürecidir.
- B) Yasal veya toplumsal olarak bireylere tanınan yetki ve kazançlara denir.
- C) Toplumsal yarar sağlamak veya bir ürün üretmek amacıyla oluşturulmuş yapılara denir.
- D) Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesidir.

Bütün dünyada ve ülkemizde doğal çevrenin bilinçsiz şekilde kullanımı, fosil yakıtların sanayi ve enerji üretimi için tüketimi kirliliğe yol açar. Bu durum bitki ve hayvan türlerini tehdit eder. Aynı zamanda ciddi sağlık sorunlarının başlamasına ve ekolojik dengenin bozulmasına yol açar.

Verilen bilgi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel ifadeler kullanılmıştır.
 - B) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
 - C) Kişisel görüşlere yer verilmiştir.
 - D) Çok boyutlu bakış açısı geliştirilmiştir.
3. “Okul dışında kalan zamanımı değerlendirmek için değişik faaliyetlere katılıyorum. Yüzme ve tiyatro kurslarına devam ediyorum.”

Verilen sözleri söyleyen bir öğrenci,

- I. Fiziksel özellikleri
- II. Duygusal özellikleri
- III. İlgi alanları

ifadelerinden hangileri hakkında bilgi vermiştir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Bu soruyla eleştirel düşünme becerini geliştireceksin.

4.

	Neden		Sonuç
1.	Çığ	→	Yolların kapanması
2.	Sel	→	Bitki örtüsünün yok edilmesi
3.	Deprem	→	Can kayıplarının yaşanması
4.	Küresel ısınma	→	Buzulların erimesi

Verilen neden - sonuç eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5.

- İş bölümüne katılmak
- Ortak kullanım alanlarını temiz tutmak
- Aile büyüklerine saygılı davranmak

Verilenler aşağıdaki sorumluluk alanlarından hangisine aittir?

- A) Evdeki B) Sınıftaki C) Okuldaki D) Sokaktaki

6.

Seçimlere katılmak

Toplum

Sorumluluklarla ilgili verilen eşleştirmenin benzeri aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

- A) Eve zamanında gelmek → Aile
 B) Vergi vermek → Devlet
 C) Yeşil alanları korumak → Çevre
 D) Okula geç kalmamak → Toplum

7.

- I. Çevreyi temiz tutmak
- II. Otobüse sırayla binmek
- III. Yaya kaldırımını kullanmak

Numaralanmış ifadelerden hangileri toplumsal sorumluluklarımız arasında yer alır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

Bu soruyla neden-sonuç becerini geliştireceksin.

8.

Sınıftaki dünya haritasına zarar veren arkadaşlarımı uyardım.

Verilen ifadeyi söyleyen bir öğrenci ile ilgili,

- I. Duyarlı bir insandır.
- II. Okuldaki sorumluluklarından söz etmiştir.
- III. Okul araç gereçlerinin özenli kullanılması gerektiğini düşünmektedir.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

9.

Gonca Hanım eşiyle birlikte çocuklarını topluma faydalı bireyler olarak yetiştirmeye çalışan bir mühendistir.

Gonca Hanım'ın,

- I. Ailesi
- II. Mesleği
- III. Sorumlulukları

ifadelerinden hangileri hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

10. I. Aile büyüklerine saygılı davranmak
II. Otobüse sırayla binmek
III. Derse zamanında gelmek

Verilen sorumlulukların doğru başlıklar altında gruplandırılması aşağıdakilerin hangisinde yer alır?

	Okul	Çevre	Aile
A)	I	II	III
B)	III	II	I
C)	II	III	I
D)	III	I	II

11. Öğretmen olmak isteyen Ali, babası tarafından 4. sınıftan sonra okula gönderilmemiştir. Babası Ali'nin bir işte çalışarak para kazanmasını istemektedir.

Bu durum Ali'nin aşağıdaki haklarından hangisinin ihlal edildiğini gösterir?

- A) Eğitim görme
B) Yaşama
C) Seyahat etme
D) Düşüncelerini açıklama

12. I. Ülke sorunlarına duyarlı olmak
II. Hak ve özgürlüklerin bilincinde olmak
III. Alışverişlerde fiş almamak
IV. Farklı fikirlere saygı duymak

Numaralanmış ifadelerden hangisi bilinçli vatandaş sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) I B) II
C) III D) IV

Bu soruyla öz denetim becerini geliştireceksin.

1.

Çocukların Hakları

Verilen bilgi grafiğinde çocuk haklarıyla ilgili,

- I. Dünyadaki tüm çocuklara yönelik olduğu
 - II. Çocukları farklı alanlarda korumayı amaçladığı
 - III. Birden fazla devlet tarafından kabul edildiği
- konularından hangileriyle ilgili bilgi yer alır?**

A) Yalnız II

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

Soruda yalnızca bilgi grafiğinde yer alan bilgileri yorumlaman gerektiğine dikkat etmelisin.

2. Bir durum ya da olay karşısında farklı bakış açısı getirebilmek, olaya çok boyutlu yaklaşıldığını gösterir. **Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi çok boyutlu bakış açısına örnek oluşturmaz?**

- A) Savaşlar sonunda binlerce insan ölmüş, devlet sınırları değişmiştir.
 B) Tarımda makineleşme ve hızlı nüfus artışı sonucunda oluşan işsizlik, köyden kente göçe neden olmuştur.
 C) Doğal çevrenin bilinçsiz kullanımı ve fosil yakıtların tüketimi, çevre kirliliğine yol açmıştır.
 D) Doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi sonucunda erozyon ortaya çıkmıştır.

3.

“Tüm bireyler buldukları toplumun birer parçasıdır. Birlikte yaşamının gerektirdiği bazı kurallar vardır. Bu kurallar sosyal yaşamda ve çevrede düzeni sağlamaya yardımcı olur.”

Aşağıdakilerden hangisi verilen açıklamadaki sorumluluklarımızdan biri değildir?

- A) Yeşil alanları korumak
 B) Aile bütçesine katkı sağlamak
 C) Otobüse sırayla binmek
 D) Çöpleri yere atmamak

4. Emre, okuldan eve gelirken yolda arkadaşlarıyla sinemaya gitmeye karar verdi. Eve geldiğinde ise geç kaldığı için annesi ona kızdı.

Buna göre Emre,

- I. Eve zamanında gelmek
 II. Aileyi zor durumda bırakacak davranışlarda bulunmamak
 III. Evdeki iş bölümüne katılmak

sorumluluklarından hangilerini yerine getirmemiştir?

- A) Yalnız III
 B) I ve II
 C) I ve III
 D) II ve III

5. **Aşağıdaki ifadelerden hangisi sosyal bilgiler dersinde öğrenilen konulara örnek oluşturmaz?**

- A) Ülkemizin gelişmesinde genç nesillere düşen görevleri öğrendim.
 B) İnsan hakları, ulusal egemenlik, demokrasi kavramlarını öğrendim.
 C) Toplumların yaşam biçimleri, gelenekleri hakkında bilgiler edindim.
 D) Canlıları benzerlik ve farklılıklarına göre gruplandırmayı öğrendim.

6. **Sosyal bilgiler dersi için,**

- I. İnsan ve doğal çevre arasındaki etkileşimi açıklar.
 II. İnsanların genetik özelliklerini inceler.
 III. Vatandaşlık bilinci kazandırır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III
 B) I ve II
 C) I ve III
 D) I, II ve III

Bu soruyla problem çözme becerini geliştireceksin.

7.

Toplumsal yaşamımızda hemen hemen her gün ulaşım faaliyetlerinde bulunuruz. Bu faaliyetlerde bulunurken diğer alanlarda olduğu gibi sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz. Trafikte sorumluluklarımızı yerine getirmek bizlerin ve diğer insanların güvenli bir biçimde ulaşım faaliyetlerini gerçekleştirmelerini sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi trafikte sürücülerin sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) Yaya kaldırımını kullanmak
B) Ehliyet ve araç ruhsatı taşımak
C) Emniyet kemeri takmak
D) Trafik işaretlerine uymak

8. Toplumda bazı sorumluluklarımızı yerine getirmediğimizde yasal yaptırımlarla karşılaşırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumu örneklerdir?

- A) Otobüse sırayı bozarak binmek
B) Sokakta cep telefonu ile konuşmak
C) Kırmızı ışıkta geçmek
D) Otobüste yaşlılara yer vermemek

9. Günlük yaşamımızda diğer insanlarla birlikte hareket etmemizi sağlayan, ortak bir amaç uğruna bir araya gelen ve etkileşim oluşturan, en az iki kişiden meydana gelen topluluklara denir.

Verilen ifadedeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) aile
B) grup
C) birey
D) toplum

10. • Kurallara uymak
• Gürültü yapmamak
• Derse zamanında gelmek
• Dersi dikkatli dinlemek
• Araç ve gereçleri dikkatli kullanmak
• Verilen görevleri zamanında yerine getirmek

Verilen sorumluluklar aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Okul
B) Sokak
C) Aile
D) Çevre

11. **Aşağıdakilerden hangisi sorumluluklarını yerine getiren bir bireye örnek oluşturmaz?**

- A) Mehmet, yediği bisküvinin paketini çöpe attı.
B) Bahar, ev ödevini yatmadan önce tamamladı.
C) Nil, odasını kısa sürede topladı.
D) Hakan, oyuna daldığından eve geç döndü.

Bu soruyu çözmekte zorlandırıysan "Hak ve Sorumluluklarımız" konusuna göz atmalısın.

12.

İMAR DÜZENLEMESİ YASALAŞTI

Yüksek yapılaşmaya son vererek, **yatay mimariyi yaygınlaştıracak düzenleme** yasalastı.

- İmar planlarında "**yükseklik serbest**" tanımı olmayacak.
- Kaçak yapılar** satılamayacak, kiralanamayacak.
- Yatay mimarinin** yaygınlaşması sağlanacak.
- Kumsallara **iskele** yapılamayacak.
- Kat sınırlarını **belediye meclisleri** belirleyecek.
- Köylerdeki ve mezralardaki konut** ile yapıların projelerini **valilik** onaylayacak.
- Belediyeler **parsel bazlı imar değişikliği** yapamayacak.
- İmar planı kararıyla kıyılarda da **millet bahçeleri** yapılabilecek.

(Bilgi grafiği, "trt.haber.com" adlı genel ağ adresinden alınmıştır.)

Verilen görsel incelendiğinde aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Devlet çevre düzenlemesi için önlemler almıştır.
- B) Yasalaşan düzenleme ile şehirlerin daha ferah ve düzenli bir görünüme kavuşması amaçlanmıştır.
- C) Yerleşim alanlarında şehir merkezlerinde tüm yapıların resmî kurumlara ait olacağı belirlenmiştir.
- D) Yapıların sağlık, çevre ve plan gibi çeşitli kriterlere uygun bir şekilde imarının sağlanması amaçlanmıştır.

Bu soruyla tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama becerini geliştireceksin.

**BECERİ
TEMELLİ**

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

5.
SINIF

Bu kitapta yer alan 576 soru "okuduğunu anlama ve yorumlama, akıl yürütme, yaratıcı düşünme, problem çözme" gibi becerileri geliştirici niteliktedir.

Dipnot türleri

İPUCU

BECERİ

YÖNLENDİRME

VİDEO ÇÖZÜM

www.tudem.com

ISBN 978-605-285-397-9

9 786052 853979